

Digitaliseringsstyrelsen
Landgreven 4
1017 København K

Sendt til: jon-mei@digst.dk, emimol@digst.dk, leaomd@digst.dk og kahevi@digst.dk

24. marts 2026

Høringssvar over forslag til lov om udvikling og anvendelse af AI-systemer ved behandling af personoplysninger i den offentlige forvaltning

Danske Advokater takker for muligheden for at afgive høringssvar. Dette høringssvar er udarbejdet i samarbejde med Danske Advokaters fagudvalg for teknologi og Danske Advokaters fagudvalg for databeskyttelse.

Overordnede bemærkninger

Danske Advokater kan generelt støtte lovforslaget og finder det positivt, at der søges fastsat en generel databeskyttelsesretlig hjemmel for den offentlige forvaltnings udvikling og anvendelse af AI-systemer.

Danske Advokater konstaterer, at lovforslaget navnlig har fokus på at understøtte afgørelsesvirksomhed, herunder beslutningsstøtte. Det anbefales, at lovforslaget præciseres, så det entydigt også kommer til at omfatte anvendelsen af AI i hele den offentlige opgavevaretagelse, herunder faktisk forvaltning og øvrige mindre indgribende aktiviteter.

Herudover har Danske Advokater visse andre bemærkninger af lovteknisk karakter, eller som har til formål at præcisere lovforslagets indhold og virkning.

Generelle bemærkninger

Det står i lovforslagets generelle bemærkninger, at formålet med lovforslaget er at indføre en generel databeskyttelsesretlig hjemmel, der vil fungere som et nationalt supplerende retsgrundlag, og give myndigheder i den offentlige forvaltning muligheden for at gøre brug af kunstig intelligens ved behandling af personoplysninger ved myndighedernes opgavevaretagelse efter anden lovgivning.

Danske Advokater kan tilslutte sig det anførte i lovforslaget om behovet for at sikre et tydeligt retsgrundlag for offentlige myndigheders udvikling og anvendelse af AI-systemer. Danske Advokater er enige med Digitaliseringsstyrelsen vurdering om, at en manglende databeskyttelsesretlig ramme for myndigheders anvendelse af AI-systemer udgør en væsentlig barriere for udbredelsen af AI i det offentlige.

Danske Advokater støtter lovforslaget, og at det kan anvendes ved afgørelsesvirksomhed i det offentlige, men mener også det skal kunne bruges bredere. Derfor opfordrer vi til, at det præciseres i lovforslaget, at AI også kan anvendes til understøttelse af faktisk forvaltning, forskning og administrative formål.

Samtidig finder Danske Advokater det vigtigt, at en generel retlig ramme også sikrer, at udvikling og anvendelse af et AI-system i den offentlige forvaltning, kan reguleres nærmere i lyset af de specifikke risici for de registreredes rettigheder mv., som de enkelte AI-system aktualiserer.

Den foreslåede model, hvor en generel hjemmel, fastsat på lovniveau, konkret suppleres ved regulering på bekendtgørelsesniveau fremstår i den forbindelse som velegnet til at sikre en hensigtsmæssig anvendelse af AI-systemer, der samtidig giver mulighed for løbende at tilpasse reglerne i lyset af databeskyttelsesretlige udfordringer eller risici, der efterfølgende måtte blive konstateret.

1. Forhold der kan eller bør præciseres

Danske Advokater har identificeret en række forhold i lovforslaget, som med fordel kan præciseres eller uddybes med henblik på at sikre, at de udfordringer som efterlevelse af databeskyttelsesforordningen i praksis giver anledning til i den offentlige forvaltning, adresseres fuldt ud.

1.1. Anvendelsesområdet

Navnlig finder Danske Advokater, at lovforslaget fremstår som havende et snævert fokus på afgørelsesvirksomhed og beslutningsstøtte. En del af de AI-projekter, som offentlige myndigheder overvejer at iværksætte, er med den nuværende formulering muligvis ikke omfattet af lovforslaget og vil derfor kræve særskilt hjemmel i forhold til databeskyttelsesforordningen.

Danske Advokater har i den forbindelse noteret, at det fremgår af lovforslagets side 16, at ”anvendelse” vil omfatte brugen af AI-systemerne i praksis fx i forbindelse med myndigheders sagsbehandling og øvrige forvaltningsopgaver efter ibrugtagning. Angivelsen af begrebet ”øvrige forvaltningsopgaver” i kombinationen med bestemmelsens angivelse af, at AI-systemet skal understøtte myndigheds opgavevaretagelse ”efter anden lovgivning” skaber tvivl om, hvorvidt formål og opgaver, der ikke udtrykkeligt fremgår af anden lovgivning, fx faktisk forvaltningsvirksomhed er omfattet af bestemmelsen.

Hvis en eller flere myndigheder fx – helt uafhængigt af afgørelsesvirksomhed eller borgerrettede opgaver – ønsker at udvikle og anvende et AI-system, der behandler personoplysninger i myndighedernes sagsbehandlingssystemer, registre mv., med det formål at identificere interne administrative besparelser, foretage bench-marking og effektiviseringer mv., kan der være tvivl om myndighederne vil kunne henvise til, at dette formål følger af ”anden lovgivning”.

Hvis det er hensigten, at lovforslaget også skal tilvejebringe en generel databeskyttelsesretslig hjemmel til at varetage sådanne formål, anbefaler Danske Advokater, at det beskrives nærmere i forslaget.

1.2. Afgrænsning af ”myndighedernes opgavevaretagelse”

I de specielle bemærkninger *Til § 3* står på side 56f.:

”...anvendelse af AI-systemer til myndigheder i den offentlige forvaltnings ”opgavevaretagelse”. Opgavevaretagelsen vil omfatte alle de aktiviteter, som er omfattet af de allerede fastlagte og afgrænsede regler i sektorlovgivningen, som myndigheder i den offentlige forvaltning udfører sine opgaver med hjemmel i. Opgavevaretagelsen vil både kunne omfatte afgørelser og tiltag, men også anden forvaltningsvirksomhed og sagsbehandling, der ikke sker

med henblik på at træffe en afgørelse. Det essentielle ved forståelsen af ”opgavevaretagelse” er, at myndigheder i den offentlige forvaltning allerede ved hjemmel i anden lovgivning vil have ret til eller være forpligtede til at foretage denne opgave.”

Danske Advokater lægger herefter til grund, at kun opgavevaretagelse, der følger af allerede fastlagte og afgrænsede regler i sektorlovgivningen, som myndigheder i den offentlige forvaltning udfører sine opgaver med hjemmel i, vil kunne understøttes ved brug af AI-systemer efter lovforslaget. Danske Advokater er enige i, at varetagelsen af denne typer opgaver, bør være omfattet af lovforslaget.

Danske Advokater anbefaler dog, at lovforslaget § 3, stk. 1, præciseres, så begrebet ”myndighedernes opgavevaretagelse”, helt entydigt omfatter, at AI-systemer også kan udvikles og bringes i anvendelse, når formålet er mindre indgribende end beslutningsstøtte, som fx faktisk forvaltningsvirksomhed, at understøtte en mere effektive opgavevaretagelse eller for at varetage opgaver knyttet til forskningsprojekter, bedre betjening af borgere, intern drift og administration mv.

Bestemmelsen ordlyd kunne udformes som følger:

”§ 3. Myndigheder inden for den offentlige forvaltning kan udvikle og anvende AI-systemer, herunder gøre brug af beslutningsstøtte, på baggrund af personoplysninger, myndigheden behandler, for at understøtte myndighedens opgavevaretagelse efter anden lovgivning, herunder understøtte en mere effektiv drift og administration.”

Danske Advokater vurderer således at en meget betydelig andel af offentlige AI-projekter – som indebærer behandling af personoplysninger – ikke er knyttet til egentlig afgørelsesvirksomhed eller forvaltningsvirksomhed, men fx vedrører realiseringen af mere effektive forretningsgange, forbedret borgerservice, bedre arbejdsbetingelser for medarbejdere, tilvejebringelse af *business intelligence* mv. Danske Advokater finder, at anvendelse af AI-systemer til sådanne formål også bør være hjemlet med fornøden sikkerhed i lovforslaget.

Danske Advokater lægger i den forbindelse til grund, at ét af lovforslagets formål er at understøtte realiseringen af regeringens ambition om, gennem brug af AI, at opnå effektiviseringer svarende til 30.000 offentlige årsværk. På den baggrund forekommer det u hensigtsmæssigt, såfremt der kan opstå tvivl om, hvorvidt lovforslaget hjemler adgang for myndighedernes behandling af personoplysninger i et AI-system til de nævnte formål.

1.3. Forskning

Ud fra tilsvarende overvejelser anbefaler Danske Advokater, at bemærkningerne til § 3, stk. 1, præciseres, så det fremgår, at AI også kan anvendes i forskningssammenhænge, idet behandling af personoplysninger til forskning allerede er hjemlet i gældende ret.

1.4. Hjemmel til at regulere AI-systemer, der behandler almindelige personoplysninger

Danske Advokater anbefaler, at lovforslaget ændres således, at der efter forslaget til § 3, stk. 2, kan fastsættes nærmere regler om behandlingen af personoplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 6 (almindelige personoplysninger). Det bemærkes i den forbindelse, at én af de gennemgående databeskyttelsesretlige udfordringer, som offentlige AI-projekter påvirkes af, er knyttet til fordelingen af ansvaret for et givent AI-systems udvikling og anvendelse, samt

de forpligtelser, der følger af databeskyttelses-forordningen. Dette kan fx være tilfældet, hvis flere kommuner i fællesskab ønsker at udvikle et AI-system, der skal forbedre sagsbehandlingen af ensartede sager på tværs af de pågældende kommuner. I sådanne tilfælde, vil det i praksis give anledning til usikkerhed, om kommunerne kan samle alle sager – og dermed personoplysninger – fra de deltagende dataansvarlige kommuner med henblik på at udvikle, træne og kalibrere AI-systemet gennem anvendelse af samtlige indsamlede oplysninger. Herudover kan der bl.a. være behov for entydig at placere det databeskyttelsesretlige ansvar for efterlevelsen af databeskyttelsesforordningens sikkerhedskrav mv., hos én kommune. Der kan også forekomme andre usikkerhedsmomenter.

Danske Advokater bemærker i den forbindelse, at efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 3, kan et nationalt retsgrundlag, jf. artikel 6, stk. 1, litra e, herunder regulering på bekendtgørelsesniveau, indeholde specifikke bestemmelser med henblik på at tilpasse anvendelsen af bestemmelserne i forordningen, bl.a. de generelle betingelser for lovlighed af den dataansvarliges behandling, hvilke typer oplysninger der skal behandles, berørte registrerede, hvilke enheder personoplysninger må videregives til, og formålet hermed, formålsbegrænsninger, opbevaringsperioder og behandlingsaktiviteter samt behandlingsprocedurer, herunder foranstaltninger til sikring af lovlig og rimelig behandling såsom i andre specifikke databehandlingssituationer som omhandlet i forordningens kapitel IX. Det bemærkes videre, at forordningens kapitel IX, bl.a. omfatter behandling til videnskabelige eller historiske forskningsformål. Det er ligeledes muligt efter artikel 4, nr. 7, i national ret at fastlægge de involverede parters roller. De hensyn, der kan begrunde en nærmere regulering af AI-systemer, der behandler personoplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 9 og 10 ses således ligeledes at være relevante ved udvikling og anvendelse af AI-systemer, der alene behandler oplysninger omfattet af artikel 6.

Danske Advokater bemærker, at adgangen til konkret at regulere ovennævnte forhold ved bekendtgørelse, også vil sikre de berørte registrerede adgang til et konkret retsgrundlag, der gør det muligt at opnå indsigt i, hvordan og hvorfor deres personoplysninger behandles i forbindelse med brug af AI. Det vil også sikre efterlevelsen af databeskyttelsesforordningens krav om, at retsgrundlaget er klart og præcist, og at anvendelse heraf er forudsigelig for personer, der er omfattet af dets anvendelsesområde, jf. retspraksis fra Den Europæiske Unions Domstol og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, jf. forordningens præambelbetragtning nr. 41.

Danske Advokater anbefaler derfor, at § 3, stk. 2, ændres, så bestemmelsen også omfatter oplysninger omfattet af artikel 6, så bestemmelsen kan anvendes, også hvor der ikke er et direkte krav om fastlæggelse af yderligere foranstaltninger under artikel 9, stk. 2, litra g.

Danske Advokater anbefaler desuden, at der tilføjes en særskilt hjemmel i § 3, stk. 3, hvoraf det fremgår, at der ved bekendtgørelse kan fastlægges nærmere regler om formålet med behandlingen, hvilke typer oplysninger, der kan behandles, angivelse af den dataansvarlige myndighed, kredsen af medarbejdere, der kan foretage behandlingen, videregivelse af oplysninger samt hvilke foranstaltninger og behandlingsbetingelser, der skal iagttages, jf. artikel 6, stk. 3.

1.5. Formulering af lovforslagets § 3, stk. 2

Endvidere har Danske Advokater noteret, at lovforslagets § 3, stk. 2, alene kan bringes i anvendelse, hvis sådanne foranstaltning er påkrævet efter databeskyttelsesreglerne. Følgende fremgår imidlertid af bemærkningerne til bestemmelsen:

”Med bestemmelsen vil myndigheder i den offentlige forvaltning blive gjort ansvarlige for at overveje behovet for at behandle disse kategorier af personoplysninger. I de tilfælde, hvor behandlingen af personoplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1 og artikel 10, vil blive vurderet at være nødvendige at behandle, vil bestemmelsen medføre, at myndighederne vil kunne stille fornødne garantier for den registreredes rettigheder og frihedsrettigheder, før behandlingen kan ske.

Ved vurderingen af, om det efter databeskyttelsesreglerne er nødvendigt at fastsætte yderligere foranstaltninger, vil det være relevant at overveje, om der allerede følger passende foranstaltninger af den relevante sektorlovgivning, som finder anvendelse på den pågældende behandling. I visse sektorer kan der f.eks. allerede være fastsat særlige regler eller foranstaltninger, der indeholder fornødne og passende garantier for beskyttelsen af den registreredes rettigheder og interesser i forbindelse med sektorens øvrige behandling af personoplysninger. I sådanne tilfælde vil der kunne være begrænset behov for at fastsætte yderligere foranstaltninger i forbindelse med anvendelsen af et AI-system til den pågældende behandling i en bekendtgørelse.”

Bemærkningerne ses således alene at forudsætte, at bestemmelsen anvendes efter en nærmere vurdering eller, når dette anses for nødvendigt, hvilket indikerer, at anvendelsen vil bero på en skønsudøvelse. Der vil således efter bemærkninger kunne være tilfælde, hvor der – fx i lyset af sektorlovgivning – ikke er behov for at regulere registreredes rettigheder og interesser. Dette ses ikke at harmonere med, at bestemmelsen anvender betegnelsen ”skal” og at foranstaltninger ”er påkrævet i henhold til databeskyttelsesreglerne”.

Det står samtidig uklart, hvad den præcise betydning er af bestemmelsens forudsætning om, at regulering ”er påkrævet efter databeskyttelsesreglerne”. Hvis der alene skal være adgang til at regulere forhold, der direkte må anses som påkrævede efter databeskyttelsesforordningen vil bestemmelsen i praksis have et ganske snævert anvendelsesområde. I overensstemmelse med det anførte i lovforslagets bemærkninger, finder Danske Advokater, at det vil være hensigtsmæssigt, hvis regulering blot forudsætter, at det vurderes som nødvendigt at regulere relevante forhold.

Danske Advokater opfordrer til, at bestemmelsens anvendelsesområde præciseres i lyset heraf. Bestemmelsen kunne affattes som følger:

”Stk. 2. Vedkommende minister kan på eget ressort fastsætte specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes rettigheder og interesser i forbindelse med behandling omfattet af stk. 1, når behandlingen omfatter personoplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, artikel 9, stk. 1 og artikel 10.”

1.6. Forholdet til retshåndhævelsesloven

Danske Advokater bemærker, at der i lovforslagets bemærkninger på side 10 henvises til retshåndhævelsesloven. Det anføres i den forbindelse alene, at den foreslåede ordning ikke vil kunne finde anvendelse i strid med sådan særlovgivning. Lovforslaget ses ikke herudover at behandle forholdet til reglerne fastsat i retshåndhævelsesloven.

Henset til at de myndigheder, der er omfattet af retshåndhævelsesloven (politiet, anklagemyndigheden, herunder den militære anklagemyndighed, kriminalforsorgen, Den Uafhængige Politiklagemyndighed og domstolene) alle, med undtagelse af domstolene, må henføres til den offentlige forvaltning, som

fastsat i lovforslagets § 1, finder Danske Advokater det uklart om de pågældende myndigheder – hvis virksomhed i vidt omfang ikke reguleres af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven – er omfattet af lovforslaget. Herunder om fx politiet vil kunne anvendes lovforslaget som hjemmel til at implementere AI-systemer, der skal understøtte politiets forebyggelse, efterforskning, afsløring eller retsforfølgning af strafbare handlinger.

Danske Advokater opfordrer til, at spørgsmålet om retshåndhævelse uddybes i lovforslaget.

Afsluttende bemærkninger

Danske Advokater står gerne til rådighed for uddybende spørgsmål eller dialog.

Med venlig hilsen

Charlotte Hvid Olavsgaard
Juridisk konsulent
Danske Advokater